

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
Izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:
Prekmurska tiskarna v Murški Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon števil. 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.
Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

Naročnina: znaša letno 30, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 72 Din.
Štev. rač. poštne hran. 12.549

II. LETO

Murska Sobota, 27. oktobra 1940.

ŠTEV. 43.

Politični pregled

Domači dogodki:

Trgovinska pogajanja med Nemčijo in Jugoslavijo so se te dni uspešno zaključila. S tem so bile tudi razpršene razne govornice, ki jih je neprijateljska propaganda raztrosila tudi po naših krajih, z namenom da v teh težkih časih še bolj bega ljudstvo. Sklenjena pogodba bo imela ugodne posledice za utrditev dobrih odnošajev med obema državama.

Zunanji minister dr. Cincar Markovič je ob zaključku imenovanih pogajanj rekel med drugim tudi sledeče: „Iskrenemu prijateljstvu in medsebojnemu razumevanju se moramo zahvaliti, da je gospodarsko sodelovanje med Jugoslavijo in Nemčijo dalo dosedaj dobre rezultate. Poleg gospodarskega sodelovanja je tudi politično sodelovanje pokazalo z že dosedanjimi rezultati, da za našo državo to sodelovanje pomeni: mir nasproti vojni, konstruktivno delo nasproti raznim potrebom. Okrepitev tega političnega sodelovanja nič ne ovira, ker danes to odgovarja obojestransko dobro pojmovanim interesom“.

„Prehranjevalni urad“ za našo banovino je bil ustanovljen v Ljubljani, ki mu predseduje Franc Snoj ter je podrejen neposredno banu. Kakor smo že pisali, je naloga imenovanega urada, da nakupi, shranjuje in pravilno razdeli najnujnejše življenjske potrebščine. K temu je treba pripomniti, da stopa vedno bolj v ospredje vsega državnega gospodarstva uvedba kart za nekatere proizvode in izdelke.

Hrvaški listi so na razne govornice v nekih spremembah v notranji politiki objavili izjave, da je naš politični položaj miren, da je sodelovanje v vladi v vsakem pogledu složno in popolnoma sporazumno ter da ni nobenega razloga za to, da bi se kaj spreminjalo.

Naša ladja „Orao“ je bila v Atlantskem oceanu torpedirana. Ladja se je potopila. Vsa posadka razven dveh članov, ki sta bila tujca, se je srečno rešila.

V kratkem bo stopila v veljavo uredba o omejitvi pravic hišnih posestnikov glede odpovedi stanovanj in poslovnih prostorov.

Nemški časopisi prinašajo vest, v kateri energično zanikajo trditve angleškega radia, češ da

je ustanovitev odbora za plovbo po Donavi, ki se je osnoval v Beogradu, naperjen proti nemškim transportom.

Odbor za uvoz iz inozemstva se je sestel te dni v Beogradu. Seji so prisostvovali tudi člani nemške trgovinske delegacije.

Draginja: Od lanskega do letošnjega septembra so se po indeksu Narodne banke prodražili v prometu na veliko žitni pridelki za 135,7, živalski proizvodi za 56,7, rudninski proizvodi pa za 52%.

V Zagrebu so končali priprave za otvoritev treh messtnih javnih kuhinj, ki bodo lahko razdelili dnevno tri tisoč kosil med zagrebškimi siromaki.

Iz zamejstva:

Letalska vojna med Anglijo in Nemčijo se je v zadnjih dneh spet poostrila. Nemško letalstvo vsak dan bombardira angleška mesta, predvsem London, angleška letala pa napadajo številna mesta v Nemčiji, Nizozemski, Belgiji in na obali severne Francije. Nemška letala so vrgla vsako noč na London od 10 do 200 tisoč kg razstreliva. Temu primerno je tudi razdejanje v angleški prestolnici. Število smrtnih in ranjenih civilnih žrtev hitro raste.

Najhujši napad v tej že 40 dni trajajoči letalski bitki je bil v noči od prejšnjega torka na sredo, ko je prišlo nad Anglijo okrog 1000 nemških letal. Iz Londona so že izselili nad pol milijona otrok na deželo. Tudi Berlin je zelo prizadet radi angleških napadov in tudi od tam pošiljajo otroke v mirnejše kraje.

Na angleško-italijanskem bojišču so se nadaljevali medsebojni letalski spopadi in bombardiranje za vojskovanje važne kraje. Pri otoka Malti je prišlo do hudega spopada na morju, kjer so bile potopljene tri italijanske torpedovke in ena angleška podmornica. Nekaj ladij je bilo poškodovanih.

Prihod nemške vojske v Rumunijo še vedno vzbuja veliko pozornost v svetovni javnosti in to predvsem radi Rusije, ki še ni povedala svoje zadnje besede radi te zadeve. Doslej je prispela iz Moskve le ena vest, češ da sovjetska vlada ni bila vnaprej obveščena, da bo nemška vojska poslana v Rumunijo. Baje se pripravljajo, po švicarskih vesteh,

presenetljivi dogodki, ki bodo odločilno vplivali na sedanji položaj v Evropi.

Anglija in Združene države se zelo trudijo, da bi dosegle zблиžanje s sovjetsko Rusijo. Nemčija in Japonska pa želita tako zблиžanje preprečiti in doseči zблиžanje med sovjetsko Rusijo in Japonsko.

V Združenih državah se je pričelo registriranje vojaških obveznikov. Že prvi dan je bilo registriranih nad 16 milijonov mož.

Italijanski listi pišejo, da je treba računati z dolgotrajno vojno.

Na Madžarskem je začelo stakvati 40.000 rudarjev. Rudarji zahtevajo zvišanje plače za 50 odstotkov.

Madžarski in romunski listi so prenehali z medsebojnimi napadi zaradi preganjanja narodnih manjšin.

V zadnjem času so se širile vesti, da je prišlo mnogo nemških vojakov v Bolgarijo. Vse to pa iz Berlina odločno zanikajo.

Italijanska ofenziva v Egiptu se bo po pisanju italijanskih časopisov, v kratkem začela.

Anglija izda mesečno za vojne svrhe 250 milijonov funtov (62 milijard dinarjev) torej več ko 8 milijonov funtov (2 milijardi din) na dan. Vojni izdatki v enem letu so bili okrog 3 milijarde funtov (750 milijard dinarjev) torej toliko, da bi imela Jugoslavija za 50 svojih letnih proračunov.

Neki italijanski list je objavil zemljevid evropskih držav po odnosih do Nemčije in Italije. Med prijateljske države našteva list Madžarsko, Romunijo, Jugoslavijo, Slovaško, Bolgarijo, Španijo in Finsko. Sovražni državi sta Anglija in Grčija, dočim spada Turčija med države, ki se še niso opredelile.

Dve novi uredbi

Izšla je uredba, ki daje vojnemu ministru pravico, da sme s pristankom ministrskega sveta vpoklicati obveznike pomožne vojske in sestavi iz njih, ne glede na njihove vojne razporede, posebne delovne enote. — Ministrski svet je izdal naredbo, da morajo vsi uvozniki, trgovci in izdelovalci gume v petih dneh prijaviti vse svoje zaloge gum za motorna vozila. Določilo velja tudi za lastnike motornih in drugih vozil, ki imajo nova ali rabljena gumasta kolesa.

Bratom in sestram na meji - pomoči!

Na pragu letošnje zime se spomnimo posebno našega obmejnega prebivalstva ob Dravi, Muri in na Kočevskem. **Deseti november** 1940 naj bo zato namenjen narodni meji zlasti pa njeni mladini, z geslom: Mal položi dar - domu na altar! — Vodstvo Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Ukinjena vlaka

Zaradi štednje in ojačenega tovrstnega prometa, bo od ponedeljka 28. t. m. dalje ukinjenih nekaj vlakov tudi v območju ljubljanske železniške direkcije. Pri tem je prizadeto tudi Prekmurje z ukinitvijo vlaka na progi Ormož-M. Sobota, ki odhaja iz Ormoža ob 10.11 in obratni vlak, ki odhaja iz Murske Sobotice ob 10.22.

Vest o ukinitvi označenih vlakov, je povzročila upravičeno nevoljo, saj smo s tem prikrajšani za najugodnejšo zvezo z vlaki, ki vozijo na glavnih progah. Posebno dijaštvo, ki se vozi z dopoldanskim vlakom k popoldanskemu pouku bo s tem hudo prizadeto. In teh je okrog štirideset. Tako bodo sedaj prisiljeni, da se pripeljejo v Soboto že z jutranjim vlakom in da čakajo ves dopoldne na popoldanske učne ure. Da bi to imelo ugodne posledice pri njih šolskem delu resno dvomimo. Isto je z opoldanskim vlakom, ki je doslej imel še največ potnikov in to posebno ob sobotah, ko je že od Ljutomera dalje veljal nedeljski vozni listek.

V polni meri upoštevamo današnje izredne razmere in razne ukrepe, ki jih nam narekuje čas. Da je treba štediti na vseh gospodarskih področjih nam je tudi razumljivo.

Nekaj pa bi le hoteli pripomniti. Če se že reducira število vlakov na naši progi, potem se naj ukine vlak, ki ne bo tako v živo zadel naš lokalni gospodarski ustroj. V dopoldanskih urah odhaja iz Sobotice na Hodoš vlak, o katerem ne moremo trditi, da bi bil kdaj prenapolnjen. Isto je, ko se vrača nazaj v Soboto. Ali ne bi bilo boljše, če bi se ukinila omenjena vlaka na račun dopoldanskih vlakov iz in v Ormož, ki naj bi ostala v prometu kakor doslej? S tem bi bila mnogim napravljena velika usluga.

Poštena beseda o gonji proti trgovcem

Članek „Narodne odbrane“

„Narodna odbrana“ je objavila naslednji članek, ki naj ga pazljivo prečitajo zlasti oni, ki mislijo, da se odpravlja draginja s tem, če se hujska proti trgovcem. Tem malo preudarnim ljudem in s tem škodljivim demagogom naj bodo napisane v album naslednje besede „Narodne odbrane“:

„Priče smo brezprimerne gonje proti trgovcem kot celoti. Res je, da so časi težki, celo pretežki in da mora vsak član družbe storiti vse, kar more, da se prebrodijo težki časi in s čim manjšimi žrtvami. Reden pojav je, da se v takšnih časih pojavljajo brezvestni ljudje, ki skušajo izkoristiti položaj in se obogatiti na račun svojih bližnjih, ne izbirajoč pri tem sredstev. Takšni brezvestni ljudje se pojavljajo v vseh stanovih, kolikor se pač komu nudi prilika za to. Trgovina je v takšnem položaju, da je v njej izkušnjava največja, ker trgovina posreduje med proizvajalcem in potrošnikom ter živi od razlike, ki jo pri tem posredovanju zasluži. Vsako živo bitje je bolj ali manj sebično (in celo živali ter rastline) in zato ni čudno, če podleže tej izkušnjava tudi človek, da skuša to razliko in zaslužek povečati, kadar so že tako izjemne razmere. Čim bolj brezvestno je to bitje, tem bolj se razvijajo v njem slabi instikti in tem večji so njegovi pohlepi. Omenili smo, da je izkušnjava za trgovca največja in so zato tudi primeri prekrškov iz teh vrst najbolj pogostni, vendar pa nikakor ni res, da so samo pri njih. In še kako se pojavljajo ti apetiti po obogatitvi pri drugih družabnih vrstah, samo če se jim nudi prilika!

Ni niti enega poštenega človeka, ki bi odobral brezvestno izkoriščanje stiske svojega bližnjika. Naj občuti kazni krivec in naj pripada kateremu koli družbenemu razredu. Tudi mi ne pišemo tega zato, da bi branili krivce. Pač pa hočemo opozoriti na neko krivico, ki se dela zadnje tedne gospodarski panogi, t. j. trgovcem. Na trgovino je udarjen sramoten žig in proti njej se je začela gonja, kakor da bi bila to ena najbolj navadnih razbojniških družin. Od nekaj sto tisoč trgovcev v naši državi se je našlo nekaj desetih brezvestnih ljudi, ki so se pregrešili proti zakonu in moralnim načelom, sedaj pa se je zašlo tako daleč, da se identifikirajo s temi ljudmi vsi stotisoči ostalih trgovcev, katerim pa v resnici nikakor ne cveto rožice, kakor to nekateri mislijo. Pozabljajo se vse zasluge teh trgovcev, ki so danes tako obmetani, da se skoraj že sramujejo reči, da so trgovci.

Prestolniški in drugi časopisi kar tekmujejo med seboj, kdo bo dal bolj kričeč naslov svojim člankom. Tako daje n. pr. eden vodilnih listov naslov čez celo stran o preganjanjih in kaznovanih trgovcev, čeprav se v noticah, ki so objavljene pod tem naslovom, nanaša komaj ena na trgovce. Isti list objavlja vest iz Bitolja, kako da so bili kaznovani štirje trgovci iz Bi-

tolja zaradi špekulacije, iz same vesti pa se vidi, da ne gre niti v enem od teh štirih primerov za trgovce. V tem smislu se gibljejo tudi ostale vesti, ki se ponavljajo po večkrat in prenašajo iz enega lista v drugega.

Iz vse te kampanje se jasno vidi tendenca, da se trgovina čim bolj diskreditira v očeh potrošnikov. Posledice ne izostajajo, ker danes vsak misli, da sme svojo jezo ohladiti nad trgovci ter vlagati proti trgovcem tudi najbolj neresne ovadbe. Koliko pa mora trgovec šele prenesti pri svojem vsakodnevnem poslu ostrih očitkov, neupravičenih očitaj ter nesramnih sumničenj, kakor da je on prvi in edini krivec za vse sedanje nadloge! To gre že tako daleč, da je že marsikateri pošten trgovec, ki živi od svojega posla, skušal najti drug poklic, da vsaj ne bi bila blatena njegova čast. Nihče se ni do danes našel, ki bi poudaril, kako je v naši državi v resnici malnkosten odstotek špekulantov iz vrst trgovstva, pač pa vsak misli, da sme kričati proti trgovstvu in sramotiti gospodarski stan, ki nikdar ni bil zadnji ne v delu za svoj narod niti v plačevanju davkov državi. Mi trdimo celo to, da bi se mogoče z objektivno, nepristransko anketo celo ta odstotek znižati.

Naglasili smo, da ne branimo špekulantov. Naj vsak krivec občuti najtežjo kazni, toda potrebno je, da se generaliziranje ublaži na pametno mero. Trgovci niso zaslužili, da se postopa proti njim kakor da bi bili gobava in brezpravna kasta in da bi se opisovali kot edini krivci današnje draginje. Ni prav, da se naseda šarlatanom, ki svojo kariero postavljajo na demagoške fraze o „nepotrebnih posrednikih, oderubih“ in podobno. Minuli so časi lahkega zaslužka in trgovec se mora danes boriti z vsemi svojimi silami, da se obrzi. Zato pa tudi ni prav, da se še brez potrebe in upravičenosti sramoti*.

Poštene so te besede in bilo bi pravilno, da bi jih upoštevale tudi oblasti in da bi zatrlje vsako demagoško hujskanje proti trgovskemu stanu, ki je eden najboljših in največjih davkoplačevalcev. A tudi odločujoči činitelji ne bi smeli na ta dejstva pozabiti, kadar izdajajo svoje uredbe in predpise, da ne bodo te s svojimi malo preudarjenimi določbami pomenile za mnoge naravnost poziv, da je proti trgovcem dovoljeno vse. Če že ne kot trgovec, pa ima trgovec kot davkoplačevalec pravico, da je zaščiten pred hujskaško gonjo!

1 ali 2 dijaka

sprejem na hrano in stanovanje. Naslov se polze v Prekmurski tiskarni.

Važno za naše sezonske delavce v Nemčiji!

Vsi sezonski in stalni poljedelski delavci, ki so letos, t. j. 1940. leta šli na delo v Nemčijo imajo pravico poslati domov mesečno po 60 RM. Za odpošiljatev mora pravočasno poskrbeti delodajalec sam. Navodila glede pošiljanja v domovino tistih RM., ki presegajo mesečnih 60.—, naj delavci prosijo pismenim potom: Amtliches Jugoslawisches Reisebüro PUTNIK A. G., Berlin NW 7, Neue Wilhelmstrasse 12—14.

Zveza poljedelskih delavcev v M. Soboti je zahtevala, da se našim delavcem, ki se bodo v jeseni vračali z dela iz Nemčije zopet dovoli carine prost uvoz raznega blaga, ki ga tam nakupijo za denar, ki ga zaslužijo mesečno več kot pa smejo domov poslati, to je tisti odvišni zaslužek, ki presega 60 RM. Škoda je namreč, da bi naši delavci bili primerni svoj s krvavimi žulji prisluženi denar, ki jim v mesecih, ko delajo v akordu, znaša tudi nad 100 RM., tamkaj brezkoristno potratiti in zapraviti. Doma imajo dolgove, ki jih hočejo odplačati. Ako jim ne bi šlo za odplačilo dolgov, se gotovo ne bi nikoli podjali na tako težko in naporno delo. Pri tem gre torej za dvoje, in sicer:

1.) da se delavcem dovoli, da spravijo ves svoj zaslužek v domovino, to je tudi tisti del zaslužka, ki presega dovoljenih mesečnih 60 RM.

2.) ako pod 1.) navedena pošiljatev zaslužka v domovino bodi si iz katerihkoli razlogov ne bo mogoča, da se jim dovoli carine prost uvoz blaga, ki ga ne bodo smeli poslati domov, nalagati v tamkajšnjih bankah, kakor se je to zgodilo prejšnja leta. ZPD se je tozadevno obrnila na merodajno oblast in zaprosila, da tem upravičenim zahtevam skuša na en ali drug način ugoditi.

Dalje ZPD opozarja vse svoje članke delavce, da se pri zgor. omenjenem Putniku v Berlinu pismenim potom informirajo za odpošiljatev v domovino tistih RM., ki so je pred lanskim in lani pustili v raznih bankah v Nemčiji ali pri svojih delodajalcih, kakor tudi tistih, ki so jim bile ob priliki povratka v domovino na poti ali na meji odvzete in zaplenjene. Več delavcev se je namreč javilo v pisarni ZPD in pokazalo potrjena obmejne oblasti o zaplenjenem denarju. Vsi taki, ki so pri ZPD. prosili za tozadevna pojasnila in intervencije, naj se obrnejo na zgor. omenjeno pisarno Putnika v Berlinu ter skušajo svoj tamkaj ostavljen denar spraviti domov. Vse tiste delavce, ki so bili v Nemčiji in se zdaj nahajajo doma, a so pred 31. decembrom 1939 leta pustili svoj zaslužek na zgoraj opisani način v Nemčiji, ZPD. prosi, da se takoj prijavijo v njeni pisarni, ki bo za iste intervenirala in poslala potrebne podatke na merodajno mesto.

ZPD. svetuje vsem tistim delavcem, ki so letos iz Francije prišli prek v Nemčijo in tam stopili v delo pri gradnjah cest in drugih stavbijskih podjetjih, da se glede odpošiljanja svojega zaslužka v domovino obrnejo na najbližnjo Dewisenstelle in tam prosijo potrebno dovoljenje.

Iz pisarne Zveze polj. delavcev v Murski Soboti.

GRAJSKI RINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:

v četrtek 24. X. 1940 ob 20.30 uri
v petek, dne 25. X. ob 20.30 uri
v soboto, dne 26. X. ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri

VELEFILM

„Pesem puščave“

Gustav Knuth Zarah Leander
Herbert Wilk

Diven, melodičen glas v razkošni tropski noči
Dva prijatelja — ena žena . . . . .
Dramatičen dvoboj . . . . .
Afriške legije potrebujejo zabave . . . . .

V nedeljo, dne 27. X. 1940

ljudska predstava ob 11 uri 15 min.

„PESEM PUŠČAVE“

Znižane cene: 2, 3, 5 din.

Dodatek: Novi vojni „Univerzum“ tednik.

PREDSTAVE:

v nedeljo, dne 27. X. ob 14.15 uri
ob 16.15 uri
ob 18.15 uri
in ob 20.30 uri
v ponedeljek, dne 28. X. ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri
v torek, dne 29. X. ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri
v sredo, dne 30. X. ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri

Reportažni zgodovinski film

„Dogodki iz vojne v Evropi v letu 1939-1940“

Danzing, Narvik, Flandrija, Francija kot prizorišča vojnih grozot!
Ogorčena borba oklopnih edinic, strahovita bombardiranja, pušične borbe, akcije padobrancev, metalcev plamenov itd.
Originalni, avtentični posnetki!

Dodatek: Kulturni film

Vstopnice za ta dva filma so v prodaji od 24. X. 1940 dnevno od 11. do 12. ure in od 16. ure naprej.

CENE PROSTOROM: 10, 8, 5 in 2 DIN.

Delna ukinitve poštne avtomobilskega prometa

Zaradi pomanjkanja bencina je direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani prisiljena, da z 21. t. m. delno omeji poštni potniški avtomobilski promet na progah svojega področja kakor sledi:

Na progi M. Sobota - Rogoševci je ukinjena zveza ob sredah, petkih in sobotah iz Rogoševcev odhod ob 13.25 v Mursko Sobotu prihod ob 14.30 in povratek iz Murske Sobote odhod ob 16.00 v Rogoševce prihod ob 17.05.

Na progi M. Sobota - G. Lendava je ukinjena zveza ob sredah, petkih in sobotah iz Gornje Lendave odhod ob 13.32 v M. Sobotu prihod ob 14.25 in povratek iz Murske Sobote odhod ob 16.00 v Gornjo Lendavo prihod ob 16.53.

Na progi M. Sobota - Beltinci - D. Lendava je vožnja ukinjena.

100 tisoč opek

(cigla) prodamo od poldrtega poslopja po 15 par za komad.

VELEPOSESTVO BELTINCI.

Izpred sodišča

Nepravilna voznja. Vereš Vladimir, mehaničarski pomočnik v Murški Soboti se je peljal po banovinski cesti z motornim kolesom proti Vančavasi. Kljub temu, da je vozil v naseljenem kraju, se ni držal predpisov in je vozil na levi strani ceste. Naenkrat se je znašel pred tremi vaškimi otroci, ki so se brezskrbno igrali na cesti. Dva otroka sta še pravočasno odskočila, enega pa je vozilo podrla in mu prizadelo težke poškodbe. Radi neprevidne vožnje se je Vereš zagovarjal pred okrožnim sodiščem, ki ga je obsodilo na 3 mesece zapor. Te nesreče so pa krivi tudi starši, ki nikakor ne bi smeli pustiti svojih otrok na prometno cesto.

Vojaške stvari je kupil. Jagerič Ivan iz Podgrada je kupil predmete, za katere je moral vedeti, da so bili last naše vojske. Radi tega dejanja je bil obsojen na 250 Din denarne kazni.

Zarubljene predmete sta skrila. Jelen Franc in Marija iz Križevcev pri Ljutomeru sta pričakovala dražbo. Zarubljena je bila njuna živina. Da bi oškodovala upnika, sta še pred dražbo spravila na varno zarubljeno živino. — Poleg tega delikta pa je bil Franc obtožen tudi radi žalitve predstojnikov ljutomerskega sodišča. Zakonca sta za gornji dejanji prejela primerno kaznen. Franc je bil obsojen na 2 mesece in 15 dni zapor in na 840 Din denarne kazni, Marija pa na 300 Din denarne kazni.

URE, ZLATNINA

KRISTAL, PORCELAN

BOGATA IZBIRA, SOLIDNE CENE
M. ILGER-JEV SIN
MARIBOR, GOSPOSKA UL. 15
USTANOVLJENO LETA 1860

DOMAČE VESTI

— **Primarij Dr. MIRKO HOUŠKA** se je vrnil z orožnih vaj in zopet redno ordinira.

— **Učiteljske postavitve.** Učiteljska abiturijenta domačina g. Miki Antauer in g. Koloman Čarni sta bila postavljena za učitelja in sicer prvi v Gomilice v turniški občini, drugi pa v Prosenjakovcih. Učiteljica gđc. Olga Zorn je bila premeščena iz Budincev v Srednjo Bistrico.

— **Meščanska šola** je v Soboti nujno potrebna. Okrog 30 dijakov iz našega sreza je vsola-

lepše krati ob lepi knjigi. Poslužite se torej knjižnice obilno; nudila vam bo mnogo plemenite zabave!

— **Občni zbor Prosvetnega društva v M. Soboti** je bil v četrtek v Prosvetnem domu. Predsednikovo poročilo je podal g. Brunec, tajništvo dr. Pečan, blagajnikovo pa g. Krejčič. Po poročilih predsednice DK in predsednika FO, je bil izvoljen nov odbor.

— **Rogaševci.** Sokolsko društvo Rogaševci priredi dne 27. t. m. v nedeljo ob pol 3. uri veliko tombolo z lepimi, vrednimi dobitki. Udeležite se te tombole, saj za 2 din že lahko dobite lepo novo moško kolo.

ZAHVALA.

Vsem, ki so nas ob priliki težke izgube naše predrage

OBAL LEOPOLDINE posestnice na Petanjcih,

tolažili, vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so jo spremili do prezgodnjega groba — najprisrčnejša zahvala.

Žalujoci ostali.

PETANJCI, 19. okt. 1940.

nih na meščanskih šolah v Ljutomeru in Gornji Radgoni, ki bi gotovo raje obiskovali meščansko šolo v Soboti, če bi jo imeli. Mnogo staršev namerava šolati svoje otroke samo do 15. leta starosti, ker so jih namenili za razne obrtne in trgovske poklice. Tem bi najbolj odgovarjala meščanska šola, ki bi obenem razbremenila gimnazijo, kjer je v nekaterih nižjih razredih po 57 učencev v eni sobi. Naši merodajni činitelji se bodo pač morali potruditi, da pravočasno pokrenejo vprašanje osnovanja meščanske šole v Soboti, ki bo po dograditvi novega šolskega poslopja imela dovolj prostora.

— **Revizija v občini Bodonci** je ugotovila 38.600 din primanjkljaja. Oblast je pridržala na zaslišanju občinskega delovodjo g. Štefana Verena, da se pojasni, kam je izginil denar iz občinske blagajne.

— **Ljudska knjižnica Sokolskega društva v M. Soboti** je bila v času velikih šolskih počitnic popolnoma preurejena. Poleg slovenskega leposlovnega oddelka ima še slovenski mladinski in poučni oddelek, srbskohrvatski in nemški oddelek. Knjižnica je splošno dostopna vsemu prebivalstvu, ne le sokolskim pripadnikom. Knjige se izposojajo vsako nedeljo od 11. do 12. ure dopoldne v Sokolskem domu — pritličje desno. Izposojnina za mladinske knjige znaša 50 par za knjigo, za vse ostale knjige pa 1 dinar. Sedaj, ko nastopa hladen čas z dolgimi večeri, se čas naj-

— **Prva letošnja slana** je pobelila vrtove v noči od četrta na petek in osmodila občutljivo cvetje po vrtovih in nasadih. Lani je prišla prva slana tri tedne prej. V zameno za slano in hladne noči pa smo dobili lepe in sončne dneve.

CENTRAL KINO DITTRICH, M. SOBOTA

V soboto, 26. okt. ob 1/29 uri zvečer
V nedeljo, 27. okt. ob 1/24, 6. in 1/29 uri
V ponedeljek, 28. okt. ob 1/29 uri zvečer

Film klasičnih arij. Odlomki iz „Traviata“, „Marie“, „Madame Butterfly“ in „Manon“

San o sreči

V glavni vlogi znamenita pevka Grace Moore, članica Metropolitan opere v New Yorku. — V ostalih vlogah: Melvyn Douglas, Helen Westley in Stuart Erwin.

Pri nakupu 12 vstopnic (blok)
— cena za deset vstopnic. —

— **Plačo si je sam izterjal.** 19 letni Franc Kuzma iz Gederovec je služil za hlapca onstran meje. Njegova delodajalka ga je prijavila, da ji je iz nezaklenjene omare vzel 100 mark in 70 mark vredno blago za moško obleko. Marke je Kuzma zamenjal za 1025 din, iz blaga pa si je dal napraviti obleko pri domačem krojaču. Trdi, da mu je bila gospodinja dolžna 120 mark kot plačo za 3 mesece. Ker mu je ni izplačala, si je denar sam vzel. Blago so orožniki zaplenili, ostalo zadevo pa bo uredilo sodišče.

— **Ogenj v Fokovcih.** V noči 10. oktobra je požar uničil senjak posestnice Karoline Lanjšček v Fokovcih. Zgradba je bila dolga 14, široka pa 5 metrov in je bila krita z opeko. Požar je izbruhnil o polnoči in je naenkrat objel celo poslopje. Domačo gospodinjino in njeno hčerko je zbudila nočna svetloba, ki je prihajala s pogorišča. Ker je pihal hud južni veter, je bila nevarnost, da se vname še

Za NOVO SEZONO prinašamo

RADIOAPARATE

MINERVA, ORION, KÖRTING, HORNYPHON,
MENDE, BRAUN, GRAETZ, SACHSENWERK

z dvoletnim jamstvom.

Baterijski aparati so opremljeni z D elektronkami, delujejo brez akumulatorja.

Predvajanje brezobvezno.

Ceniki franko.

Vsi aparati na dolgoročno odplačilo.

Radio Nemec, M. Sobota

— **Bratva je v polnem jeku** po naših vinskih gorinah. Grozdje ima povprečno 2 do 4% manj sladkorja kot lani, vendar bo ponekod kljub temu dobro vino. Lepo vreme je napotilo nekatere vinogradnike, da bodo še par dni počakali z bratvijo nekaterih sort, ker upravičeno upajo, da bo grozdje pridobilo kak odstotek sladkorja. Vendar bo trgateg v glavnem že ta teden pri kraju.

— **Borba proti draginji.** V Dolnji Lendavi je bil obsojen neki mesar na zapor in denarno kazen, ker je prodajal mast nad uradno določeno ceno, prav tako pa tudi dva trgovca iz Gederovec. V Soboti se trgovci očitno striktno drže maksimiranih cen, ker še ni bilo nobene pritožbe s strani kupujočega občinstva.

hiša. Gasilci in vaščani so spretno omejili požar in obvarovali bližnja poslopja. Senik je pogorel do tal, škode pa je okrog 27.000 din. Za toliko je bilo tudi poslopje zavarovano. Kako je ogenj nastal, bo dognala preiskava, ki je v teku.

— **Šalovci.** Dne 5. t. m. ob pol 10. uri zvečer je izbruhnil požar na gospodarskem poslopju g. Štefana Matuša, posestnika v Šalovcih št. 75. V poslopju je bilo mnogo sena, nekaj krompirja, koruze, umetnega gnojila, mnogo gospodarskega orodja, stiskalnica za sadje itd., ki je deloma zgorelo, ogorelo in nekaj je bilo rešenegega. Domači gasilci so takoj nastopili in s svojo motorko delovali 4 ure. Le njim se je zahvaliti, da se ogenj ni razširil na sosednja poslopja, ki so

Moderne okvirje za slike
Post. vložke — Rolosa

dobite najceneje pri

Nemec J., M. Sobota.

v neposredni bližini. Na požarišče so dospele tudi gasilske čete iz Hodoša in Adrijanec. Lokaliziranje požara in reševanje blaga je bilo zelo težavno, ker je razširjala množina vnetega sena, podi, pregraje in drugo, mnogo dima in vročine. Škoda se ceni na 50.000 dinarjev. Poslopje pa je bilo zavarovano le za 4000 din. Domneva se, da je bil ogenj podtaknjen.

— **Taksa za nošenje orožja.** Po § 82. pravilnika o banovinskem proračunu dravske banovine za leto 1940-41, Službeni list št. 123/26 od 30. marca 1940 se plačuje za nošenje stalnega orožja letna banovinska taksa v iznosu 50% državne takse 25.— din od vsakega komada orožja, katera mora biti plačana najkasneje do konca septembra vsakega leta. Letna banovinska taksa se plačuje samo za nošenje orožja (plavi orožni list) in to za vsak komad vpisanega orožja v orožnem listu po 25 din; če ima torej kdo orožni list za 3 komade orožja, mora plačati 3-krat po 25 din t. j. 75 din banovinske takse. Kdor je letos dobil orožni list ali je pa že letos plačal banovinsko takso, mu ni treba predložiti orožnega lista, ker je pri istih banovinska taksa že itak plačana za leto 1940. Kdor ne bo predložil orožnega lista in plačal letne banovinske takse do 5. novembra 1940., bo kaznovan po § u 94 zgoraj citiranega pravilnika. — Sreski načelnik: Dr. Bratina, s. r.

PRODA SE

inventar za gostilno.

kuhinjska posoda in pult s frigidarom (hladilnikom) ter svinje za rejo. Več se poižve pri VUČAK LUDVIK, gostilničarju v Murški Soboti.

— To je tudi rekord. G. Jakiša Franc iz Ivanovec, zakupnik občinskega lovišča občine Selo, je v letu 1938 odstrelil na svojem lovišču 19 v letu 1939 pa 21 lisic. S tem ni samo pripomogel k boljšemu razvoju zajcev, jerebic, fazonov, srnjadi itd., marveč je tudi otel našim gospodinjstvom marsikatero kuro, ki bi jo lisice po dnevi odnesle iz dvorišč kakor se večkrat po našem Goriškem dogaja. Poleg tega si je pridobil za dragoceno lisičjo kožuhovino precejšnjo vsoto denarja, ki ga je v uporabil za plačilo lovske zakupnine, sicer bi ne mogel iz dohodkov od lova izhajati, ker je v njegovem lovišču premalo lovske divjačine.

— **Podpore „Putnika“.** Člane, ki so letos preko Zveze prejeli podporo centrale „Putnika“ v Beogradu, opozarjamo tudi tem potom, da nam — v kolikor tega že niso storili — do določenega termina, to je do 15. novembra po prejetih navodilih zanesljivo pošljejo podrobna poročila o tem, v kakšne svrhe je bila podpora uporabljena.

Cenj. naročnike

našega lista, ki še niso poravnali naročnine, ponovno prosimo, da naj to store čim prej, da s tem omogočijo redno izhajanje lista. Naročnina se plača v knjigarni Hahn Izidorja v M. Soboti.

Uredba o stanovanjski zaščiti

Ministrski svet je izdal uredbo, ki omejuje pravico hišnih lastnikov glede odpovedovanja stanovanjskih in poslovnih prostorov. Uredba določa, da sme hišni lastnik odpovedati najemninsko pogodbo samo:

1. če stanovanje ali poslovni prostor rabi za sebe ali za svoje oženjene sinove in omožene hčere;
2. če je treba zgradbo porušiti in na mesto nje zgraditi novo;
3. če najemnik ne plača najemnine najkasneje v enem letu od dne, ko bi jo moral plačati;
4. če najemnik uporablja ali izkorišča prostore v druge svrhe, kakor je njihov namen, ali v nasprotju s pogodbo, daje prostore v podnajem ali jih namerno, odnosno po malomarnosti kviri, tako da se poškodujejo;
5. če najemnik ali njegovi sostanovalci ali njegovi podnajemniki nemoralno ali pohujšljivo žive v stanovanju ali če hudo otežujejo bivanje hišnemu lastniku ali drugim stanovalcem v zgradbi;
6. če so bili najemnik ali člani njegove rodbine sodno obsojeni zaradi kaznivih dejanj, prizadejanih hišnemu lastniku ali članom njegove rodbine, razen v primeru, da so bili k takemu dejanju od njih izzvani.

Razveljavljajo se vse določbe najemninskih pogodb, ki so bile že sklenjene ali se bodo sklenile, kolikor so v nasprotju z gornjimi določili, ki veljajo v primeru prodaje tudi za novega lastnika zgradbe.

Odpovedi strankam, sporočene pred uveljavitvijo te uredbe, se bodo, kolikor do tega dne niso bile pravno veljavne, presojale po določbah te uredbe.

Uredba stopi v veljavo z objavo v „Službenih novinah“ ter velja za enkrat za dobo enega leta.

SPORT

Mura : Železničar

Za nedeljo, dne 20. t. m. nameravana tekma med domačo Muro in mariborskim Železničarjem se je vsled tehničnih zaprek preložila na 27. oktober t. l.

Tekma se odigra torej to nedeljo, popoldne ob 3 uri in bo gotovo zelo zanimiva, lepa in napeta.

Pozivamo celokupno sportno občinstvo, da si ogleda tekmo. Muraši so v prvenstvenem tekmovanju nadvse častno zastopali soboški nogomet, zaslužijo torej, da jih podpiramo.

Slovenska liga :

Ljubljana : Maribor 3 : 3 (2 : 2)
Železničar : Kranj 1 : 0 (0 : 0)
Mars : Bratsvo 2 : 2 (2 : 1)
Amater : Olimp 4 : 2 (3 : 1)

Srbska liga :

Bask : Bata 1 : 0
Jedinstvo : Slavija (S) 4 : 1
BSK : Vojvodina 2 : 2
Žak : Jugoslavija, Beograd 3 : 1 !!

Hrvatska liga :

Gradjanski : Bačka 7 : 0
Concordia : Hajduk 2 : 1

Halo !

Štednja je vedno umestna a najbolj danes, zato zamenjajte Vaš stari aparat, kateri Vam žre preveč toka. Naš najnovejši baterijski aparat z žarnicami serije D 1.5 V. Vam prihrani **50% na anodi in 75% na kurilni bateriji.** Polnjenje akumulatorja odpade.

Zahtevajte opis in ponudbo !

Radio aparati vseh najboljših znamk v veliki izbiri vedno na zalogi.

Mali mesečni obroki !

tt. ŠTIVAN ERNEST, M. SOBOTA Tel. št. 39.

Halo !

SLUŽBENE OBJAVE

ZDRUŽBE TRGOVCEV V MURSKI SOBOTI Odredba

minimalnih mezd za trgovsko in ostalo višje pomožno osebje.

Na temelju čl. 2., odst. (1) in (2), uredbe o določanju minimalnih mezd, sklepanju kolektivnih pogodb, poravnavanju in razsodništvu („Službeni list“ št. 103/15 iz l. 1937.), spremenjene z uredbo ministrskega sveta o spremembah in dopolnitvah uredbe o določanju minimalnih mezd itd. („Službeni list“ št. 458/75 iz l. 1940), odredjam sledeče minimalne mezde za trgovsko in ostalo višje pomožno osebje na ozemlju dravske banovine:

Člen 1. (1) Določbe te odredbe veljajo za vsa industrijska, obrtna, trgovinska, prometna, rudarska, gozdna, bančna, zavarovalna in tem podobna podjetja kakor tudi za gradbene in elektrotehnične obrate.

(2) Za pomožno osebje državnih podjetij kakor tudi za pomožno osebje podjetij samoupravnih teles, čigar službeno razmerje je urejeno s statutom, ne veljajo določbe te odredbe.

Člen 2. (1) Ta odredba določa minimalne mezde za pomožno osebje, ki je zaposleno v podjetjih in obratih iz čl. 1. te odredbe in opravlja pretežno trgovske ali višje netrgovske službe ali pisarniške posle in ki mu je ta redna zaposlitev glavni poklic.

(2) Izvzeti so učenci (vajenci), volonterji, praktikanti, pomožno osebje, ki še ni staro 18 let, in pomožno osebje, ki se mu samo izjemoma poveri opravljanje trgovskih ali višjih netrgovskih ali pisarniških služb, ali ki opravlja pretežno podrejene posle.

(3) Glede vajencev veljajo določila § 267. zakona o obratih.

(4) Za volonterja v smislu te odredbe velja pomožna oseba iz čl. 2., odst. (1), te odredbe, ki je zaposlena prvenstveno in pretežno radi lastne koristi, t. j. radi izučitve.

(5) Za praktikanta v smislu te odredbe velja v času prvih šestih mesecev službe pomožna oseba iz čl. 2., odst. (1), te odredbe, ki je zaposlena radi svoje strokovne izpopolnitve in priprave za nadaljnje službovanje pri dotičnem delodajalcu. V roku šestih mesecev se vsteva služba pri istem ali podobnem poslu na drugem službenem mestu.

(6) Pomožno osebje iz čl. 2., odst. (2), te odredbe, razen učencev in volonterjev, mora dobivati minimalno

mezdo, kakršna je določena za ne-kvalificirane delavce ustrezajoče stroke. Člen 3. Minimalna mezda znaša za trgovske pomočnike din 1.150.— mesečne plače, za ostalo pomožno osebje iz čl. 2., odst. (1), pa din 1.300.— mesečne plače.

Člen 4. Če opravlja pomožno osebje iz člena 2., odst. (1), te odredbe službo preko zakonitega delovnega časa, se minimalna mezda zviša sorazmerno s številom opravljenih nadur in za 50% ni pribitek za nadure.

Člen 5. Pri preračunanju službenih prejemkov v naravi se zaračuna vrednost hrane z din 360.— mesečno, vrednost stanovanja pa z din 60.— mesečno.

Člen 6. Ta odredba stopi v veljavo petnajsti dan po objavi v „Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine.“

Kraljevska banska uprava
dravske banovine.

V Ljubljani dne 16. okt. 1940

Ban : Dr. Natlačen s. r.

Kupim rabljeno pohištvo, posteljo, omaro in nočno omarico. Vprašati v Prekmurski tiskarni.

Razglas

Krajevni šolski odbor v Sebeborcih razpisuje licitacijo težaskih, zidarstvih, tesarskih in krovskih del za zidavo nove šole. Pismene ponudbe je poslati Kraj. šol. odboru v Sebeborcih do 2. XI. 1940. ali jih pa podati na dan licitacije, ki bo v ponedeljek, dne 4. nov. 1940 ob 11 uri v stari ljudski šoli. Načrte in vse ostale informacije se dobe pri šol. upravitelju v Sebeborcih.

Kraj. šol. odbor v Sebeborcih.

Vencij! Za vse svetnike po niski ceni, MIRO DOMAJNKO, Murska Sobotica, Lendavska c. 8.

P 875/40. — 1

OKLIC.

Pravdna stvar tožeče stranke Žokš Julijane, pos. in gostilničarke v Tišini, št. 4, po dr. Vadnal Ludviku, odvetniku v Murški Soboti, zoper toženo stranko Kuzma Franc, pos. v Tišini, sedaj odsoten in neznanega bivališča.

V tej pravdni zadevi se odredi sporna razprava na

12. decembra 1940. ob 8. uri, pri tem sodišču v sobi št. 23.

Ker je toženec neznanega bivališča nekje v Franciji, se mu postavlja kot skrbnica njegova žena Kuzma Marija iz Tišine, ki bo toženca zastopala na njegovo nevarnost in stroške, dokler se sam ne javi sodišču ali ne imenuje svojega pooblaščenca.

Okrajno sodišče v Murški Soboti,
odd. II., dne 11. X. 1940.